

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Häckeberga - Degebergahus i Lunds kommun

(3 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

<i>Namn</i>	Häckeberga - Degebergahus
<i>Kommun</i>	Lund
<i>Socken</i>	Genarp
<i>DOS-id.nr</i>	1005576
<i>Natura2000 id</i>	SE0430154
<i>Gränser</i>	Området begränsas av mitten av svart, punktstreckad linje på bifogade karta, Bilaga 1
<i>Fastigheter</i>	Del av Lund Häckeberga 2:1
<i>Läge</i>	Ca 4 800 m SSO Genarps kyrka
<i>Kartblad</i>	Topografisk karta: 2C SO Registerkarta: 2C2j Bökesåkra (022 29)
<i>Centralpunkt</i>	X 6161597 / Y 1348565 (RT90 2,5 gon V)
<i>Naturgeografisk region</i>	7, Skånes sediment- och horstområden
<i>Nyttjanderätter</i>	1953-04-08, akt 775. Till förmån för Telia Sonera AB 1956-09-12, akt 1734. Till förmån för Telia Sonera AB
<i>Areal</i>	Ca 25,7 ha varav ca 25,7 ha landområde
<i>Förvaltare</i>	Länsstyrelsen i Skåne län

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken förklarar Länsstyrelsen det område som anges med kraftig svart punktstreckad linje på bifogade karta (Bilaga 1), som naturreservat.

För att trygga syftet med naturreservatet skall de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 § § miljöbalken.

När detta beslut vunnit laga kraft upphör länsstyrelsens i Malmöhus län beslut om förordnande enligt 19§ naturvårdslagen (Häckeberga naturvårdsområde) den 4 oktober 1982 (Dnr 11.126-2859-82, 1281-219) samt fastställelse av skötselplan för Häckeberga naturvårdsområde den 30 april 1987 (Dnr 11.126.2849-85, 1281-219) att gälla i den del av naturvårdsområdet som motsvarar det nya naturreservatet Häckeberga - Degebergahus.

SYFTET MED NATURRESERVATET

Syftet med naturreservatet är att:

- långsiktigt upprätthålla gynnsam bevarandestatus för de arter och habitat som har rapporterats förekomma i området i enlighet med rådets direktiv 92/43EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet),
- långsiktigt bevara ett område med lövskogar med lång trädkontinuitet som ger förutsättningar för en hög biologisk mångfald,
- tillvarata områdets betydelse för kulturmiljön och allmänhetens friluftsliv.

FÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**:

1. avverka, så eller plantera träd och buskar,
2. uppföra byggnad eller annan anläggning såsom t.ex. mast eller vindkraftverk,
3. dra fram mark- eller luftledningar,

4. vidta åtgärd som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär såsom att plöja, spränga, dika, utfylla, tippa, dumpa, markbearbeta eller på annat sätt förstöra eller skada fast naturföremål, ytbildning eller småvatten,
5. anordna upplag med undantag för tillfälliga sådana i samband med skötsel av reservatet eller för jord-/skogsbrukets behov,
6. anlägga vägar och stigar,
7. uppföra hägnader utöver erforderliga stängsel för tomtmark, skogsplantering och betesdrift,
8. plantera, så eller sätta ut för trakten ej naturligt förekommande växt- och djurarter i området,
9. gödsla eller tillföra gödselmedel, jordförbättringsmedel eller kemiska bekämpningsmedel,
10. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning med undantag för gränsmarkeringar och reservatskyltar.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom reservatet:

1. utmärkning av och upplysning om reservatet,
2. skötsel av mark innefattande årlig betesdrift, röjning, gallring och plantering av träd och buskar, uppsättande och underhåll av stängsel och vattningsanordningar enligt fastställd skötselplan,
3. utförande och underhåll av anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet enligt fastställd skötselplan,

4. uppföljning av områdets skötsel och miljöövervakning.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar, är det förbjudet **att**

1. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning,
2. spränga, gräva, borra, måla eller på annat sätt skada stenar, block, hållar eller terrängformer,
3. utföra någon form av anläggning eller ställa upp för reservatet främmande föremål,
4. på ett störande sätt använda radio, musikinstrument eller annan ljudanläggning,
5. tälta under längre tid än en natt, ställa upp husvagn, campingbil eller motsvarande,
6. göra upp eld annat än på för ändamålet anvisade platser,
7. fänga insekter.
8. framföra fordon annat än på allmän väg,
9. anordna tränings- eller tävlingsarrangemang,
10. medföra okopplad hund.

Föreskrifterna under A och C utgör ej hinder för:

- åtgärder i samband med områdets skötsel i enlighet med fastställd skötselplan, åker- och betesbruk, vägunderhåll, underhåll av befintliga diken (i enlighet med 2 kap. 5§ Lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet), dikningsföretag samt tillsyn,
- skötsel av befintliga vägar för motorfordon eller enskilda bruksvägar, vägkanter, vägdiken och ledningsgator,
- underhåll och nyttjande av nyttjanderätter, exempelvis ledningar och anläggningar (vatten- och avlopp, tele- och eldistribution). I samband med utförande av arbeten skall samråd ske med Länsstyrelsen.
- att ersätta luftledning med jordkabel. I samband med utförande av arbeten skall samråd ske med Länsstyrelsen.
- bekämpning av sykomorlöss och jättebjörnlöss,
- stödutfodring av vilt i enlighet med riktlinjer som preciseras i fastställd skötselplan,
- uppförande av jaktorn och framröjning av siktgator i enlighet med riktlinjer som preciseras i fastställd skötselplan.

Föreskrifterna C8, C9 och C10 gäller ej markägaren eller annan person som har markägarens tillstånd. Föreskriften C8 gäller ej tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med förvaltningsuppdrag.

Markägaren har rätt att flytta träd som fallit till annan plats inom naturreservatet, i första hand inom samma bestånd. Träd som utgör fara för allmänheten invid stigar, vägar och i vägområden får kapas, i första hand till högstubbar. Virket får inte transporteras bort från naturreservatet.

Föreskrifterna utgör ej hinder för drivning av virke som avverkats i områden som angränsar till naturreservatet om detta inte kan ske på annat sätt och under förutsättning av att gynnsam bevarandestatus för områdets natur- och kulturvärden inte påverkas negativt.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från under meddelade reservatsföreskrifter.

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Geologi

Häckeberga - Degebergahus ligger i sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne. Det kuperade moränlandskapet är till största delen skogsbevuxet med omväxlande kullar och fuktigare svackor med kärr. Höjdskillnaderna kan variera avsevärt över korta avstånd. Berggrunden räknas till Limhamnsledet och är uppbyggd av mer eller mindre leriga kalkstenar och flintor. Berggrunden täcks av upp till 50 meter mäktiga jordlager med mycket växlande sammansättning. Den ytligt liggande jordarten består främst av morän vars bergartsinnehåll domineras av skiffer och urberg och vars lerhalt är relativt låg. Områdets lägre liggande partier intas av små torvmarker.

Markhistoria

Större delen av naturreservatet har varit skogsbevuxen under lång tid. På skånska rekognosceringskartan (1812-1820) utgörs huvuddelen av arealen av lövskog och då troligtvis främst bokskog. Den västligaste delen verkar dock varit mer öppen, troligtvis betesmark. Enligt kartan var området tydligt vattenpåverkat med bäckar, fuktstråk och mindre våtmarker. En jämförelse med flygfoton över området från 1947 visar att öppen mark (både åker- och betesmark) i den västra delen planterats med lövskog. I övrigt är området sig tämligen likt. Dagens äldsta bestånd är en bokskogsholme i åkermark som föryngrades 1861. Det finns dock enskilda träd, både bokar och ekar, som är betydligt äldre. Dessa står i anslutning till bebyggelsen.

Idag bedrivs ett rationellt skogsbruk där viss naturvårdshänsyn tas genom att en del grövre träd lämnas till förmån för den biologiska mångfalden.

Biologiska bevarandevärden

Områdets höga naturvärden uppmärksammades då regeringen år 2002 pekade ut området som en kandidat till nätverket Natura 2000 inom ramen för rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet).

Förekommade livsmiljötyper (habitat) enligt habitatdirektivets Bilaga 1

(* = prioriterad livsmiljötyp)

Kod	Typ av livsmiljö (habitat)	Ungefärlig areal (ha)
6410	Fuktängar med blåttåtel eller starr	0,2
9080	*Lövsumpskogar av fennoskandisk typ	0,6
9110	Boskog av fryletyp	2,5
9130	Boskog av örtrik typ	6,4
9160	Ek - avenboskog av buskstjärnblommatyp	0,6
SUMMA		10,3

Förekommade arter enligt habitatdirektivets Bilaga 2

1084 *Läderbagge *Osmoderma eremita*

(* = prioriterad art)

Lövskogarna har en lång trädkontinuitet vilket skapar goda förutsättningar för en hög biologisk mångfald. Det är framför allt gamla bokar och ekar som hyser höga biologiska värden. I bokskogarna finns ett flertal rödlistade lavar, svampar och vedlevande insekter. Bland bokskogens sällsynta arter kan nämnas bokvårtlav (*Pyremula nitida*), stiftklotterlav (*Opegrapha vermicellifera*), ädelkronlav (*Pachyphiale carneola*), koralltaggsvamp (*Hericium coralloides*) och bokoxe (*Dorcus parallelepipedus*). Tillgången till gamla, grova och ihåliga träd samt död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier, är en förutsättning för flera av områdets ovanliga arter. Det är viktigt att tillgången till dessa substrat säkerställs på lång sikt och gärna i större omfattning än i dag.

I anslutning till bebyggelsen utmed vägen finns några grova ihåliga ekar. Inuti ekarna lever den mycket sällsynta läderbaggen (*Osmoderma eremita*). Det finns dock ont om lämpliga ihåliga ekar och framtiden för både ekarna och läderbaggen är tyvärr dystert. På några av de gamla ekarna växer grå skärelav (*Schismatomma decolorans*) och oxtungsvamp (*Fistulina hepatica*).

Tillgänglighet

Häckeberga - Degebergahus besöks idag i liten omfattning av friluftslivet, åtminstone i jämförelse med markerna runt Häckebergasjön. Området är ganska litet och relativt okänt för allmänheten. På lång sikt, då bokskogarna har

restaurerats och det finns gott om gamla grova ekar, kan dock reservatet få större betydelse för friluftslivet.

ÄRENDETS BEREDNING

Områdets höga naturvärden uppmärksammades då regeringen år 2002 pekade ut området som en kandidat till nätverket Natura 2000 inom ramen för rådets direktiv 92/43EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet, objekt nummer SE0430154).

Bestämmelserna inom det befintliga naturvårdsområdet är bristfälliga och behöver ändras för att långsiktig säkerställa gynnsam bevarandestatus för de arter och habitat som har rapporterats förekomma i området i enlighet med habitatdirektivet.

Länsstyrelsen har, i samarbete med markägaren, tagit fram ett förslag till bildande av naturreservat med tillhörande skötselplan som tillvaratar områdets höga naturvärden i överensstämmelse med habitatdirektivet.

Uppgörelse om intrångsersättning har träffats den 16 januari 2008.

Ärendet har remitterats till berörda sakägare och andra intressenter under november 2007. Yttrande har lämnats av TeliaSonera, Lunds kommun, Naturvårdsverket, E.ON Sverige AB, SGU, Romeleås- och sjölandskapskommittén, Vägverket, Landskapssektionen, Jesper Runge, Kulturmiljösektionen, Vattensektionen och Naturskyddsföreningen i Skåne.

SKÄL FÖR BESLUT

Syftet är att områdets naturvärden ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat.

Naturreservatet utgör en del av ett område som är:

- beläget inom Häckeberga naturvårdsområde som avsattes genom länsstyrelsens beslut den 4 oktober 1982,
- del av nätverket Natura 2000 (SE0430154) i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet),
- riksintresse för naturvård och friluftsliv (objekt nummer M:N87 respektive M:F6),
- värdeetrakt (nummer 8, "Västra Backlandskapet") i den nemorala zonen och innehåller skogstyper som bör prioriteras vid beslut om områdesskydd i enlighet med länets regionala strategi för formellt skydd av skog,
- utpekad av länsstyrelsen som regionalt värdefullt vattendrag, Höje å nedre del (objekt M2276, klass 4),
- del av en trakt som berörs av flera nationella åtgärdsprogram för bevarande av hotade arter och biotoper.

Skogspartierna hyser **stora biologiska värden**, främst genom att de innehåller en **unik insektsfauna och livsmiljöer för utrotningshotade djur**. Faunan är bland annat beroende av kontinuerlig tillgång till äldre ädellövträd. Området har en lång, obruten historia som gör det **mark- och kulturhistoriskt värdefullt**. Området finns med som naturreservat i Länsstyrelsens natur- och kulturmiljöprogram och är genom sitt **tätortsnära läge** attraktivt för **allmänhetens friluftsliv**. Ett

långsiktigt bevarande av varierade naturtyper kan bidra till att nå såväl regionala som nationella miljömål.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att långsiktigt bevara biologisk mångfald och att vårda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter bör det angivna området avsättas som naturreservat enligt miljöbalken.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Länsstyrelsen har till stor del beaktat inkomna synpunkter och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan.

SKÖTSELPLAN OCH FÖRVALTNING AV RESERVATET

Skötselplan

Enligt 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. skall en skötselplan ingå i varje beslut om bildade av ett naturreservat. Skötselplanen fastställs av Länsstyrelsen i särskilt beslut i samband med reservatsbildningen. Den fastställda skötselplanen får inte ändras utan markägarens skriftliga medgivande med avseende på stigar, vägar, angöringsplatser för friluftslivet, uppförande av anläggningar, jakt och fiske.

Förvaltning

Länsstyrelsen är förvaltare av naturreservatet och skall fortlöpande samråda med markägare, arrendatorer, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Naturreservatets gränser skall märkas ut enligt svensk standard (SIS) och Naturvårdsverkets anvisningar.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, miljödepartementet, se bilaga 2

I den slutliga handläggningen av detta ärende deltog landshövding Göran Tunhammar, beslutande, naturvårdsdirektör Camilla Jönsson, naturskyddssektionen, Ann Westerdahl, rättssektionen, Jörgen Nilsson, landskapssektionen, Marie Eriksson, vattensektionen, Lena Hector, kulturmiljösektionen och Christer Persson, miljöavdelningen, föredragande.

Göran Tunhammar

Christer Persson

Bilagor

1. Karta med naturreservatets avgränsning
2. Hur man överklagar
3. Sändlista

BILAGA 1

Avgränsning av Naturreservatet Häckeberga - Degebergahus
Skåne län, Lunds kommun

Utdrag ur Gula kartan
2C2j Bökesåkra (022 29)

■■■■ Gräns för naturreservat

Skala: 1:10 000
0 125 250 Meter

Malmö den 25 januari 2008

Christer Persson

